

Na podlagi drugega odstavka 11. člena Zakona o finančni upravi (Uradni list RS, št. 25/14), tretjega odstavka 41. člena Akta o organizaciji in sistematizaciji delovnih mest v Finančni upravi RS, št. 010-33/2014-1, z dne 16. 7. 2014 ter drugega odstavka 13. člena Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 13/11, 32/12, 94/12, 101/13, 111/13, 25/14, 40/14, 90/14, 91/15 in 63/16), izdajam

NAVODILO

O IZDAJI DOVOLJENJA ZA STATUS POOBLAŠČENEGA POŠILJATELJA IN STATUS POBILAŠČENEGA PREJEMNIKA, št. 18/2017

1. To navodilo določa postopek izdaje dovoljenja za status pooblaščenega pošiljatelja, dovoljenja za status pooblaščenega prejemnika in dovoljenja za uporabo posebnih oznak ter kontrolo nad izvajanjem teh dovoljenj in njihovo upravljanje.
2. To navodilo se, kjer je primerno, uporablja skupaj s tranzitnim priročnikom TAXUD/A2/005/2015, smernicami EU o pooblaščenem gospodarskem subjektu in navodili FURS, ki urejajo postopek tranzita Unije, postopek TIR, poenostavitve pri carinjenju blaga, odobreni kraj predložitve blaga, carinske postopke, začasno hrambo ter navodilom, ki ureja izdajanje carinskih odločb na podlagi zahtevka.
3. Tranzitni postopek v tem navodilu pomeni skupni tranzit (konvencija STP) in postopek tranzita Unije (CZU, DU in IU).

PRAVNA PODLAGA

4. Pravna podlaga je v naslednjih predpisih:
 - Uredba (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o Carinskem zakoniku Unije (UL L 269, z dne 10. 10. 2013; v nadaljevanju: CZU) z vsemi spremembami in dopolnitvami;
 - Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 2015/2447 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje nekaterih določb Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o carinskem zakoniku Unije (UL L 343, z dne 29. 12. 2015; v nadaljevanju: IU) z vsemi spremembami in dopolnitvami;
 - Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/2446 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o podrobnih pravilih v zvezi z nekaterimi določbami carinskega zakonika Unije (UL L 343, z dne 29. 12. 2015; v nadaljevanju: DU) z vsemi spremembami in dopolnitvami;
 - Delegirana uredba Komisije (EU) 2016/341 v zvezi z prehodnimi določbami za nekatere določbe CZU, kadar zadevni elektronski sistemi še ne delujejo in o spremembi DU (UL EU L 69; v nadaljevanju PDU);
 - Zakon o izvajanju carinskih predpisov Evropske unije (Uradni list RS, št. 32/16; v nadaljevanju: ZICZEU);
 - Pravilnik o izpolnjevanju enotne upravne listine, elektronskem poslovanju s Finančno upravo Republike Slovenije in drugih obrazcih, ki se uporabljajo pri izvajanju carinskih formalnosti (Uradni list RS, št. 50/16 in 83/16; v nadaljevanju: pravilnik o EUL);
 - Zakon o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13; v nadaljevanju: ZUP);
 - Zakon o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 32/12, 94/12, 101/13 – ZDavNepr, 111/13, 25/14 – ZFU, 40/14 – ZIN-B, 90/14, 91/15 in 63/16; v nadaljevanju: ZDavP-2);
 - Pravilnik o usposabljanju s področja carinske zakonodaje (Uradni list RS, št. 50/16; v nadaljevanju: pravilnik o usposabljanju);
 - Uredba o določitvi finančnih uradov Finančne uprave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 57/14, 92/14 in 80/16; v nadaljevanju: uredba o določitvi finančnih uradov);
 - Zakon o ratifikaciji Konvencije o skupnem tranzitnem postopku (v nadaljevanju: konvencija STP), z vsemi spremembami;
 - Carinska konvencija o mednarodnem prevozu blaga na podlagi zvezkov TIR, z dne 14. novembra 1975.

OPREDELITEV VLOG IN NALOG

5. Urad izdajatelj dovoljenj je Finančni urad Celje (v nadaljevanju: urad izdajatelj), ki je pristojen za obravnavo zahtevkov in izdajo ter upravljanje dovoljenj, kar pomeni:
 - nudenje informacij podjetjem v zvezi s poenostavitvami;
 - informativni razgovor pred vložitvijo zahtevka za poenostavitve (na željo vložnika zahtevka);
 - sprejem zahtevkov, formalno in vsebinsko preverjanje zahtevkov in izdaja poročila o ugotovitvah preverjanja oz. zapisnika o predhodnem preverjanju;
 - vnos podatkov v IT aplikacijo za izdajo dovoljenj (od evidentiranja zahtevka do izdaje dovoljenja, vodenje evidence o izdanih dovoljenjih);
 - sodelovanje s krajevnim finančnim uradom pri predhodni kontroli v podjetju;
 - priprava in posodabljanje načrta spremljanja imetnikov dovoljenj (razen v primeru, ko je imetnik dovoljenja obenem imetnik dovoljenja za AEO – v tem primeru načrt spremljanja pripravi FU Ljubljana, ki je urad izdajatelj dovoljenj za status AEO);
 - vodenje evidence o opravljenih naknadnih kontrolah in inšpekcijskih nadzorih pri imetnikih dovoljenj ter spremljanje kontrol (evidenca dovoljenj, ki se nahaja na MAKS-u) in
 - predlaganje naknadnih kontrol oz. inšpekcijskih nadzorov imetnikov dovoljenj v lokalnem letnem načrtu kontrol oz. letnem načrtu inšpekcijskega nadzora.
6. Krajevni urad je urad, pristojen za nadzor nad krajem, kjer ima vložnik zahtevka sedež oz. kjer je vpisan v davčni register. Njegove naloge so predvsem:
 - nudenje informacij podjetjem v zvezi s poenostavitvami;
 - informativni razgovori pred vložitvijo zahtevka za poenostavitev (po potrebi s posvetovanjem /sodelovanjem z uradom izdajateljem);
 - predhodne kontrole v podjetju in priprava poročila o ugotovitvah preverjanja v prostorih vložnika zahtevka (koordinacija z uradom izdajateljem);
 - izvrševanje letnega načrta inšpekcijskega nadzora in naknadnih kontrol.
7. Vložnik zahtevka je podjetje, ki je pri uradu izdajatelju vložilo zahtevek za pridobitev statusa pooblaščenega pošiljatelja (v prilogi 1 navodila) ali pooblaščenega prejemnika (v prilogi 2 navodila). Zahtevek za izdajo dovoljenja za uporabo posebnih oznak se vloži v okviru zahtevka za status pooblaščenega pošiljatelja.

VLOŽITEV ZAHTEVKA IN IZDAJA DOVOLJENJA

8. Zahtevek se vloži pri Finančnem uradu Celje v fizični ali elektronski obliki. Če je mogoče, vložnik finančnemu uradu izdajatelju predloži potrebne podatke v elektronski obliki.
9. Priporoča se delna izpolnitev vprašalnika za samooceno za AEO (v prilogi 3 navodila), in sicer delov 2 (Izpolnjevanje zahtev), 3 (Računovodski in logistični sistem) in 5 (Praktični standardi usposobljenosti ali poklicne kvalifikacije), ki so vezani na pogoje iz točk a, b in d člena 39 CZU. Izpolnjen vprašalnik se lahko priloži zahtevku. Namen vprašalnika je, da vložniku pomaga pri lažjem razumevanju zahtev, povezanih s pridobitvijo dovoljenja, in hkrati pristojnim organom priskrbi dodatne podatke o vložniku zahtevka ter pospeši postopek preverjanja. Urad izdajatelj preveri točnost odgovorov.
10. Postopek v zvezi z obravnavo zahtevka in izdajo dovoljenja poteka v skladu z navodilom, ki ureja izdajanje carinskih odločb na podlagi zahtevka. Urad izdajatelj pred izdajo dovoljenja preveri, če so izpolnjeni pogoji ter dovoljenje izda v okviru IT aplikacije za izdajo dovoljenj.

POGOJI IN MERILA

11. Za podelitev statusa pooblaščenega pošiljatelja, pooblaščenega prejemnika ali uporabo posebnih oznak morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji iz člena 191 DU, ki veljajo za vse poenostavitve v tranzitu iz člena 233/4 CZU:
 - vložnik ima sedež na carinskem območju Unije;
 - vložnik izjavi, da bo redno uporabljal tranzitne postopke Unije / redno uporabljal operacije TIR;
 - odsotnost hujših ali ponavljajočih se kršitev carinske zakonodaje in davčnih predpisov ter odsotnost hujših kaznivih dejanj v zvezi z gospodarsko dejavnostjo vložnika;

- vložnik izkaže, da ima s sistemom vodenja trgovinskih in po potrebi transportnih evidenc visoko stopnjo nadzora nad svojimi operacijami in pretokom blaga, kar omogoča ustrezne carinske kontrole;
- praktični standardi usposobljenosti ali poklicne kvalifikacije, neposredno povezane z opravljanjem dejavnosti.

Dovoljenja seodobrijo le, če carinski organ meni, da bo lahko nadzoroval postopke tranzita Unije in opravljal kontrole, ne da bi bile pri tem upravne obremenitve nesorazmerne z zahtevami zadevne osebe.

DOVOLJENJE ZA STATUS POOBlašČENEGA POŠILJATELJA

12. Status pooblaščenega pošiljatelja omogoča dati blago v postopek tranzita Unije, ne da bi ga predložil carini.
13. Status pooblaščenega pošiljatelja se dodeli samo vložnikom, ki so imetniki dovoljenja za uporabo splošnega zavarovanja ali opustitev zavarovanja.
14. Pri preverjanju tega pogoja urad izdajatelj v aplikaciji SIGMS preveri, ali predloženo splošno zavarovanje pokriva postopke tranzita Unije.
15. Dovoljenje za status pooblaščenega pošiljatelja mora vsebovati:
 - enega ali več carinskih uradov odhoda, ki so odgovorni za začetek postopka tranzita Unije, in odobrene kraje predložitve blaga;
 - rok (časomer) po vložitvi tranzitne deklaracije, po izteku katerega lahko pooblaščen pošiljatelj začne postopek tranzita Unije, in v okviru katerega se carinski urad odhoda odloči za kontrolo pred odpremo blaga;
 - ukrepe, ki jih je treba sprejeti za zagotavljanje istovetnosti blaga, pri čemer lahko carinski organi določijo, da morajo biti na prevozna sredstva ali na tovorke nameščene posebne carinske oznake, ki jih odobrijo carinski organi;
 - navedbo, da se v primeru nedelovanja sistema SINCTS uporabi postopek neprekinjenega poslovanja v skladu s prilogo 72-04 IU.
16. V dovoljenju za status pooblaščenega pošiljatelja se lahko dovoli prepustitev blaga brez namestitve posebnih carinskih oznak, če je opis blaga v tranzitni deklaraciji ali spremnih dokumentih dovolj natančen, da omogoča enostavno identifikacijo blaga in vsebuje količino in naravo blaga ter posebne značilnosti, kot npr. serijske številke.

DOVOLJENJE ZA STATUS POOBlašČENEGA PREJEMNIKA ZA POSTOPKE TRANZITA UNIJE IN/ALI OPERACIJE TIR

17. Status pooblaščenega prejemnika omogoča na pooblaščenem mestu prejeti blago, ki se je gibalo v postopku tranzita Unije oziroma v okviru operacije TIR.
18. Status pooblaščenega prejemnika se dodeli samo vložnikom, ki izjavijo, da bodo redno prejemale blago, ki je bilo dano v postopek tranzita Unije ali se je gibalo v okviru operacije TIR.
19. Dovoljenje za status pooblaščenega prejemnika mora vsebovati:
 - enega ali več namembnih carinskih uradov, odgovornih za blago, ki ga prejme pooblaščen prejemnik;
 - odobrene kraje predložitve oziroma prostore pooblaščenega prejemnika za prejem blaga; pooblaščenemu prejemniku, ki je špeditersko podjetje, se dovoli, da blago prejme na drugem za to določenem mestu (obrazec seznama zastopanih podjetij in njihovih krajev predložitve se nahaja v prilogi 4 navodila);
 - rok, po izteku katerega pooblaščen prejemnik od namembnega carinskega urada prejme dovoljenje za raztovor, in v okviru katerega se namembni carinski urad odloči za kontrolo;
 - ostale obveznosti, ki jih ima v zvezi z izvedbo formalnosti za blago, ki se giblje v postopku tranzita Unije oziroma po postopku TIR;
 - postopanje v primeru nedelovanja sistema NCTS oziroma uporabo postopka neprekinjenega poslovanja.

DOVOLJENJE ZA UPORABO POSEBNIH CARINSKIH OZNAK

20. Dovoljenje za uporabo posebnih oznak na prevoznih sredstvih, zabojnikih ali tovorkih, ki se uporabljajo pri postopkih tranzita Unije, se izda, kadar carinski organi potrdijo oznake, navedene v zahtevku za dovoljenje.
21. Če so bile carinske oznake že potrjene in odobrene za uporabo v okviru dovoljenja za status pooblaščenega pošiljatelja, posebno dovoljenje za uporabo posebnih carinskih oznak ni potrebno. Številka dovoljenja za uporabo carinskih oznak posebne vrste vsebuje v tem primeru šifro SSE in ima enako nosilno številko kot dovoljenje za status pooblaščenega pošiljatelja (primer številke je: SI00200617SSE99999).
22. Posebne oznake morajo imeti bistvene značilnosti in biti skladne s tehničnimi specifikacijami iz člena 301(1) IU ter vsebujejo ime osebe, pooblaščen za njihovo uporabo ali ustrezno okrajšavo oziroma oznako, na podlagi katere se lahko opredeli zadevno osebo.
23. Kot ustrezne se lahko sprejmejo posebne carinske oznake, ki so jih odobrili carinski organi druge države članice, razen če imajo informacije, da določena carinska oznaka ni primerna za carinske namene.
24. Imetnik postopka tranzita vpiše število in posamezne identifikatorje posebnih carinskih oznak v tranzitno deklaracijo ter namesti carinske oznake najpozneje ob prepustitvi blaga v postopek tranzita Unije.
25. Urad izdajatelj mora vrste odobrenih carinskih oznak sporočiti Sektorju za carinske postopke pri Generalnem finančnem uradu, ki obvesti Evropsko Komisijo. Le-ta objavlja vzorce oznak v posebni aplikaciji SMS in tako informacije da na voljo ostalim državam članicam EU.

PREVERJANJE POGOJEV IN MERIL

26. Preverjanje izvaja urad izdajatelj v sodelovanju s krajevnim uradom. Po izvedenem preverjanju krajevni urad pripravi poročilo o ugotovitvah in ga pošlje uradu izdajatelju.
27. Urad izdajatelj ugotovitve evidentira v poročilu o ugotovitvah preverjanja, kjer se zabeležijo preverjanja urada izdajatelja in preverjanja krajevnega urada, opravljena v prostorih vložnika zahtevka. Preverijo se odgovori, navedeni v vprašalniku za samooceno; rezultate preverjanja pa je potrebno zabeležiti v vprašalniku za samooceno. Iz vprašalnika za samooceno mora biti jasno razvidno, kaj je navedel vložnik zahtevka in katera preverjanja je opravil pristojni organ. Poročilu se priloži izpolnjena tabela iz priloge 5 tega navodila, ki služi kot opomnik pri preverjanju pogojev in meril.
28. Kadar vložnik zahtevka ne izpolnjuje vseh predpisanih pogojev in meril, urad izdajatelj sestavi in vroči zapisnik, kot je to podrobneje opredeljeno v navodilu, ki ureja izdajanje carinskih odločb na podlagi zahtevka.
29. Preverjanje meril AEO iz točk a), b) in d) člena 39 CZU je podrobno opredeljeno v navodilu, ki ureja dovoljenja za status pooblaščenega gospodarskega subjekta (AEO).

V primeru, da je vložnik zahtevka že imetnik dovoljenja AEOC, se šteje, da so izpolnjeni pogoji za izdajo dovoljenja iz točk a), b) in d) člena 39 CZU. V primeru, da je vložnik zahtevka imetnik dovoljenja AEOS, se šteje, da vložnik zahtevka izpolnjuje pogoja iz točk a) in b) člena 39 CZU.

30. Urad izdajatelj ob izdaji dovoljenja pripravi načrt za stalno spremljanje izpolnjevanja pogojev in meril, in sicer za tista podjetja, ki niso imetniki statusa AEO. Smiselno se uporabi vzorec načrta spremljanja za AEO, ki je objavljen na intranetni strani FURS, zavihek *Carina*. Na podlagi zbranih različnih informacij (npr. prekrški, rezultati naknadnih kontrol, ugotovljene napake pri carinjenju, preverjanje finančne solventnosti ipd.) urad izdajatelj vsaj enkrat letno posodobi načrt spremljanja.

UPORABA POENOSTAVITEV

31. Dovoljenje za status pooblaščenega pošiljatelja in dovoljenje za uporabo posebnih carinskih oznak se uporabljata samo za operacije tranzita Unije, ki se začnejo v državi članici izdaje dovoljenja.
32. Dovoljenje za status pooblaščenega prejemnika se uporablja samo za operacije tranzita Unije ali operacije TIR, ki se končajo v državi članici izdaje dovoljenja.

POSTOPEK PRI POOBLAŠČENEM POŠILJATELJU

33. Poenostavljeni postopek omogoča avtomatično prepustitev blaga v postopek tranzita Unije, če s strani carinskega urada odhoda ni odrejena kontrola blaga in/ali dokumentov. Rok za prepustitev (časovnik), v katerem se carinski urad odhoda po izvedbi analize tveganja lahko odloči za kontrolo, je določen v dovoljenju.
34. Pooblaščen pošiljatelj vlaga tranzitne deklaracije z uporabo elektronskega tranzitnega sistema (NCTS) in je imetnik postopka tranzita.
35. Pooblaščen pošiljatelj vlaga tranzitne deklaracije pri carinskih uradih odhoda, ki vodijo postopek tranzita in so določeni v dovoljenju, ne da bi predložil blago pri teh carinskih uradih odhoda, temveč na kraju predložitve, določenem v dovoljenju.
36. Vse formalnosti pri carinskem uradu odhoda se izvajajo v skladu z navodilom, ki ureja izvajanje postopka tranzita Unije in skupnega tranzitnega postopka v NCTS.

POSTOPEK PRI POOBLAŠČENEM PREJEMNIKU

37. Poenostavljeni postopek omogoča pooblaščenemu prejemniku prejeti blago, ki se je gibalo v postopku tranzita Unije, da konča postopek. Pooblaščen prejemnik prejme dovoljenje za raztovor blaga po poteku roka, določenega v dovoljenju, če ni bilo odločitve o kontroli s strani namembnega carinskega urada ali po izvedeni kontroli, če so rezultati kontrol ustrezni.
38. Pooblaščen prejemnik za komunikacijo z namembnim carinskim uradom uporablja elektronski tranzitni sistem (t.i. NCTS).
39. Namembni carinski uradi in odobreni kraji predložitve pooblaščenega prejemnika, so določeni v dovoljenju.
40. Po izdaji dovoljenja imetnik dovoljenja (špedicijsko podjetje) ažurno vodi seznam zastopanih podjetij in spremembe/dopolnitve krajev predložitve blaga - podlokacij (priloga 4) enkrat v šestmesečnem obdobju sporoča (dostavlja ažuriran seznam) pristojnemu oddelku za carinjenje.

Kraji predložitve na tem seznamu morajo biti usklajeni s kraji predložitve, navedenimi na seznamu, ki se uporablja in vodi v skladu z dovoljenjem za poenostavitev pri carinjenju blaga ali dovoljenjem za odobreni kraj predložitve blaga carini. Oddelek za carinjenje, urad izdajatelj oz. krajevno pristojni urad lahko v okviru kontrole nad izvajanjem dovoljenja kadar koli zahtevajo od imetnika dostavo ažurnega seznama zastopanih podjetij.
41. Formalnosti pri namembnem carinskem uradu se izvajajo v skladu z navodilom, ki ureja izvajanje postopka tranzita Unije in skupnega tranzitnega postopka v NCTS.

PONOVNA OCENA (PREHODNO OBDOBJE)

42. Vsa dovoljenja za status pooblaščenega pošiljatelja in pooblaščenega prejemnika, ki so bila veljavna na dan 1. 5. 2016, ostanejo v veljavi. V skladu s členom 250 DU in v povezavi s členom 345 IU je potrebno ta dovoljenja ponovno oceniti do 1. 5. 2019. V tem prehodnem obdobju, do ponovne ocene, se dovoljenja, izdana po stari zakonodaji razumejo oz. uporabljajo v skladu s prilogo 90 DU. Navedeno pomeni, da se dovoljenje, ki še ni bilo ponovno ocenjeno, izvaja v ustaljeni obliki.

KONČNE DOLOČBE

43. Z dnem uveljavitve tega navodila preneha veljati Navodilo o poenostavitvah v tranzitu, št. 3/2011, št. 4241-20/2010-1, z dne 19. 5. 2011.

44. To navodilo začne veljati 14. 7. 2017.

Številka: 424-2870/2017-1

Datum: 07. 07. 2017

Jana Ahčin,
generalna direktorica

Priloge:

1. Priloga 1: Zahtevek za izdajo dovoljenja za status pooblaščenega pošiljatelja
2. Priloga 2: Zahtevek za izdajo dovoljenja za status pooblaščenega prejemnika
3. Priloga 3: Vprašalnik za samooceno in pojasnila k vprašalniku za samooceno
4. Priloga 4: Seznam zastopanih podjetij in krajev predložitve blaga
5. Priloga 5: Preglednica preverjanja meril (opomnik)

Objava: intranet, internet